

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

IAO0611B

Verslag IAO COVID-19

11 juni 2020, 09.00u

Departementaal Vertrouwelijk

NICTV

Agenda

1. Opening

2. Algemeen beeld
3. Thema Maximaal controleren (VWS)
4. Thema Zorg voor kwetsbare personen (VWS)
5. Thema Financieel-economisch (EZK)
6. Thema Caribisch gebied (BZK)
7. Internationaal
8. Programma Samenleving en Covid-19
9. Parlementair
10. Communicatie
11. Actiepunten
12. ICCb/MCCb-onderwerpen
13. Rondvraag en sluiting

1. Opening

2. Algemeen beeld

Weekbeeld eerder deze week getoond

Omgevingsanalyse

Zie presentatie

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

NKC– communicatie

IAO 11 juni 2020

NICTV

Omgevingsanalyse (1)

- Radio: Oproep ROVER: gebruik OV ook voor niet-noodzakelijke reizen.
- Er is veel kritiek op de coronawet. Uit alle hoeken klinkt kritiek: het zou een inbreuk vormen op de Grondwet, het parlement buiten spel zetten en te snel door de Kamer heen moeten. Kamerleden geven aan de tijd te willen nemen voor de behandeling en zich niet te laten opjagen.
- De coronacrisis heeft een ongekende impact op de Nederlandse arbeidsmarkt. In de eerste week van juni daalde het aantal beschikbare vacatures met 38 procent ten opzichte van die week in 2019.
- 53% van de Nederlanders die nu vanuit huis werkt wil liever niet terug naar het bedrijf voordat zij zijn ingeënt tegen het coronavirus.
- Honderdduizenden werknemers moeten er rekening mee houden dat zij geen loonsverhoging krijgen.

Omgevingsanalyse (2)

- Focus mediaberichtgeving afgelopen dagen: onrust/verontwaardiging in samenleving over 'uitzonderingspositie' luchtvaart qua 1,5 meterregel.
- Telegraaf: afstandseis van 1,5 meter in vliegtuigcabine niet haalbaar volgens RIVM
- HEPA-luchtfiler zorgt voor schone lucht in vliegtuig
- Enkele deskundigen stellen: HEPA-filter helpt niet tegen alles. 'Als iemand achter je niest, zit het gewoon in je nek'
- Volgende week: rechtszaak Avicclaim tegen KLM en Transavia over consumenten die vliegvoucher kregen i.p.v. geld.
- Drive-in actie Schipholmedewerkers afgelopen dinsdag: o.a. voor meer coronabescherming. Inspectie SZW doet onderzoek.

3. Maximaal controleren (VWS) (1)

- Veilig vliegen (zie presentatie).
- Motie TK: uiterlijk as. maandag besluit over luchtvaart. Na het IAO wordt besluitvorming in het Torentje voorbereid. Formalisering in MR. Er wordt ook een TK brief verstuurd.
- Redeneerlijn wordt uitgedeeld ter vergadering en daarna weer ingenomen.

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Besluitvorming Luchtvaart en Covid 19

Overleg 11-06-20

1. Reizigers in vliegtuigen

Advies RIVM

- > Risico's kunnen beperkt worden door:
 - 1) niet op reis te gaan als men klachten heeft,
 - 2) verspreiding van goede informatie vooraf,
 - 3) triage/gezondheidscheck direct voorafgaand aan de vlucht,
 - 4) naleven van strikte hygiëne,
 - 5) het optimaal hanteren van de 1,5 meter afstand van elkaar en daar waar dat niet mogelijk blijkt een beleid zoals uitgevoerd bij het OV in het licht van de specifieke ventilatie in de vliegtuigcabine,
 - 6) de tussen de vliegreizen uitgevoerde adequate reinigingen en
 - 7) de mogelijkheid tot snelle contactopsporing indien een passagier of bemanningslid achteraf toch COVID-19 onder de leden blijkt te hebben gehad.
- > **Daar waar de 1,5 meter afstand niet aangehouden kan worden in vliegtuigen moeten contacten tussen passagiers en bemanning beperkt worden en kan, conform het gekozen beleid in OV, het dragen van een niet medische mond-neuskapje overwogen worden.**

Voorgesteld beleid

- > Hoofddlijn RIVM-advies volgen, met dien verstande dat het dragen van een niet-medisch neus-mondkapje aan boord van een vliegtuig in alle gevallen wordt geadviseerd, omdat 1,5 meter afstand in vliegtuigen heel snel lastig is. Aandachtspunt is dat de EASA/ECDC-richtlijn is om vanaf binnenkomst tot het verlaten van de terminal een medisch mond-neuskapje te dragen. Op lange vluchten kan dit ook een uitdaging zijn. Als airline medische mondkapjes verplichten dienen de passagiers geïnformeerd te worden over dat zij dit ofwel vanuit hun thuisland moeten meenemen ofwel kunnen verkrijgen bij de airline zelf omdat in NL de medische mondkapjes zijn voorbehouden aan de zorg en zodoende niet overal verkrijgbaar zijn.
- > Op dit moment geen aanvullende eisen en geen capaciteitsrestricties vanuit het Rijk opleggen voor de bezetting van vliegtuigen. De NL Luchtvaartmaatschappijen brengen hun protocollen deze week in lijn met het RIVM-advies. Belangrijke argumenten voor deze lijn zijn 1) goede mogelijkheden voor triage, 2) unieke ventilatie in vliegtuigen, 3) mogelijkheid gericht bron- en contactonderzoek bijv. o.b.v. passenger locator cards en 4) internationale speelveld en regelgeving.

11.1

2. Reizigers op de luchthaven

Uitgangspunt is 1,5 meter (conform RIVM advies)

- Luchthavens geven aan dat i.v.m. pieken en dalen aankomst en vertrek en vanwege security eisen 1,5 meter niet overal te garanderen is.
 - Met Schiphol-group wordt in het proces aan de 'luchtzijde' (dus niet Schiphol Plaza) gekeken naar onoverkomelijke barrières.
 - Dit kan betekenen dat er extra mitigerende maatregelen genomen moeten worden door Schiphol om de gezondheidsrisico's te beperken (lees: niet medisch mondkapje).
 - tijdens de securityprocessen om ook zoveel mogelijk recht te doen aan de basis eis van 1,5 meter afstand tussen personen.
- › NB: sturen op aanbod en spreiding van passagiers zoals in het OV is geen optie voor de luchthavens i.v.m. internationale context en regels (o.a. slots en slottijden) en verschillende zones en daarbij behorende afhandelprocedure op de luchthavens (Schengen/Non-Schengen).

3. Overige punten

- › Conform advies RIVM wordt voor alle vluchten (inkomend uitgaand) een gezondheidscheck gedaan (nog uitzoeken hoe dit te verankeren en vorm te geven).
- › Voorstel is om te verkennen of de GGD in de zomerperiode risico-gestuurde steekproeven van circa 5% op gezondheidsverklaringen en fysieke waarneming kan uitvoeren op inkomende vluchten in de luchthavens om de naleving te bevorderen.
- › De EASA richtlijn gaat uit van medische mondkapjes. In de redeneerlijn wordt opgenomen dat we in NL het advies van RIVM volgen (niet Nederlandse) airlines kunnen daar wel van afwijken.

Toelichting presentatie

Luchtvaart

- Uiterlijk maandag OMT-advies mbt luchtvaart.
- Redeneerlijn wordt in dit IAO nader geduid door IenW:
- Mensen met klachten sowieso thuisblijven. Airlines hanteren een gezondheidscheck en hierop bijbehorend een gezondheidsverklaring.
- Bij aankomst van luchthaven; uitgangspunt is 1,5m maatregel. Deze norm niet altijd haalbaar. Wel maatregelen om dit zo goed mogelijk te maken in protocollen (reguleren van o.a. instroom, zoveel mogelijk online inchecken). Inchecken valt nog wel te reguleren. Knelpunt vooral bij security-check. Op deze specifieke locaties ieder geval mitigerende maatregel het gebruik van een mondkapje.
- Op andere locaties op Schiphol (zoals winkels en horeca, ook aan luchtzijde) de algemeen geldende maatregelen te handhaven.
- In het vliegtuig; de specifieke luchtventilatie werkt goed bij tegengaan besmettingen. Als mitigerende maatregel gebruik van niet-medische mondkapjes, en mogelijk maken van contactonderzoek indien nodig. Hierbij worden zodoende geen verdere beperkingen aan capaciteit voor vliegtuigen aangegeven.

Vragen/opmerkingen (1)

- [Redacted]
- Aandacht gevraagd voor superspreaders (SARS)
- Horeca, natte groepen, masseurs etc op Schiphol hetzelfde behandelen als in de rest van NL
- [Redacted] 11.1
10.2g
- [Redacted]
- [Redacted]
- Luchthavens zijn hetzelfde als andere gesloten omgevingen, stilstaan bij reguleren hoeveel mensen erin gaan.

Vragen/opmerkingen (2)

- [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]
- | [Redacted]

11.1
10.2g

Vragen/opmerkingen (3)

Reactie I&W:

- Horeca en natte groepen: 1,5 regel is de norm. Als luchthavens kunnen uitleggen waarom het op bepaalde plekken niet mogelijk is dan een mondkapje. Dit staat ook in protocollen van luchthavens.
- › Maatregelen gelden voor alle luchthavens ook de regionale.
- › Touringcar vs vliegtuigen: verschil zit hem inderdaad in ventilatiesystemen, in combinatie met mondkapje en wetenschap wie in het vliegtuig zit. Ventilatiesystemen in vliegtuig verschillen kwalitatief van andere ventilatiesystemen (RIVM advies). In RIVM advies staat niets over verschillende ventilatiesystemen (verouderde vliegtuigen).

10.2g 11.1

Vragen/opmerkingen (4)

- > Reguleren aan de voorzijde: is lastig vanwege slots en tijdzones. Er wordt niet gereguleerd op mensen die niet op Schiphol hoeven te zijn (uitzwaaien/ophalen). Aandacht voor in redeneerlijn. Waarom kan het aantal slots niet worden beperkt? Zijn historische rechten en zones, is moeilijk. Curaçao kan het wel (maximeren op 10.000). Curaçao heeft een andere grootte, andere infrastructuur, Schiphol is een hub. Er is voor gekozen om het zo goed mogelijk te reguleren.

> [Redacted text]

- > Ingaand uitgaand verkeer: er zijn protocollen voor mensen uit risicogebieden (zoals gescheiden begeleiden naar uitgangen).

11.1
10.2g

> [Redacted text]

Vragen/opmerkingen (5)

- > IenW/SZW over veiligheid werknemers. Werkgeven moet zorgen voor protocol dat past in de RIVM richtlijnen. Inspectie handhaaft op basis van dit protocol. BZK/SZW hebben contact over de vraag hoe we overheidspersoneel veilig houden (KMAR)

- > [Redacted] 11.1 10.2g

- > 900 vluchten uit hoog risicolanden door GGD en Amsterdam medical service gecontroleerd. Weinig gevallen geconstateerd. Er is een protocol voor, zieken worden eruit gepikt en gecontroleerd. Plan voor zomerperiode om inkomende vluchten systeem van steekproeven in lagere frequentie toe te passen. Er zit een zeker risico in, dat is een gegeven. Aandachtspunt is overbelasting GGD's.

- > [Redacted] 11.1
[Redacted] 10.2g

Vragen opmerkingen (6)

- › Afspraak: In communicatie strakker inzetten op reguleren van stromen (bijv. u kunt niet de hele dag op Schiphol zijn, u krijgt een tijdslot van max. 3 uur van tevoren aanwezig)
- › Superspreader: VWS neemt dit mee (actie). Er bestaat een uitgebreid protocol voor Schiphol hoe om te gaan met iemand met klachten die aankomt.

Mbt presentatie beleidsvoorstel I&W (1)

Reacties IAO op voorgesteld beleid luchtvaart:

Slide 1: Luchtvaart / vliegtuigen:

-
-
- Mbt niet-noodzakelijke reizen; over het algemeen wordt geadviseerd om reizen zo veel mogelijk te beperken.

11.1 10.2g

11.1 10.2g

- In communicatie hierover zoveel mogelijk aansluiten bij boodschap dat men geadviseerd wordt om reizen zoveel mogelijk te beperken (eigen verantwoordelijkheid) en indien men op reis gaat, dit dan conform de geldende maatregelen.

Mbt presentatie beleidsvoorstel I&W (2)

Slide 2: Maatregelen landzijde van de luchthaven:

- Als uitgangspunten zelfde maatregelen conform algemeen geldende maatregelen in de rest van NL.
- Strakker sturen op toestroom en hoeveelheid bezoekers aan Schiphol; via communicatie en advisering richting passagiers instroom-regulering om tijd zo kort mogelijk te houden dat mensen aanwezig zijn.
- Uitzonderingen op geldende maatregelen betreffen de momenten en locaties waar geldende maatregelen niet nageleefd kunnen worden (security check).

- [Redacted text block]
- [Redacted text block]

11.1
10.2g

Slide 3: Overige punten:

- Geen opmerkingen.

Maximaal controleren (2)

- **Presentatie alternatieve aanpak routekaart/stappenplan**

Mbt presentatie alternatieve aanpak

Agendapunt 3: Alternatieve aanpak mbt stappenplan

Dit op basis van verzoek:

- Eenduidiger en makkelijker uitlegbaar.
- Beter te moduleren.

In presentatie; links oorspronkelijke plan, rechts voorgesteld alternatief.

Voorstel voor alternatieve aanpak in grote lijnen:

- Anderhalve meter blijven hanteren (vastgesteld in protocollen)
- Handhaven door sectoren zelf.
- Maximale aantallen per ruimte (indien noodzakelijk, is op deze maatregel beter bij te sturen. Instellen van maxima is knop om aan te kunnen draaien).
 - Indien maatregelen goed worden nageleefd, kunnen aantallen zodoende toenemen en kan samenleving weer verder opengesteld worden.
- Hygiëne maatregelen zoals reeds geldend.
- Bredere openstelling; meer sectoren open en brede implementatie van 1,5m maatregel en tegelijkertijd beperkingen op maximale aantallen in groepsgrootte.
- Uitzonderingen voor: dansaangelegenheden, activiteiten waar stem geforceerd gebruikt worden, en andere sectoren waar 1.5m niet gehandhaafd kan worden.

Vragen/opmerkingen (1)

- Waardering voor poging eea te vereenvoudigen maar:
- Uitdragen van deze boodschap vergt 'fine tuning' tav bijv. max aantal 100 en Voortgezet onderwijs
- In voorstel staan sectoren waar aantallen worden genoemd waar nu geen beperking op zit, leidt tot weerstand.
- Wat betekent dit voor opstarten scholen na zomervakantie. Antwoord op de vraag of 1,5 meter tussen leerlingen in Voortgezet Onderwijs kan worden losgelaten? Hoe om te gaan met de examens? Voor MBO en HO geen aantallen, wat is mogelijk om 1,5 meter aan te kunnen houden? Goed overleg met OV nodig. Programmering culturele instellingen: met 30 – 60 man publiek loont niet, kan tot faillissementen leiden. Dit speelt ook in horeca, kunnen we niet zoveel aan doen. Musea vallen onder dezelfde regels als IKEA.
- Actie: Onderdeel onderwijs: er moet apart worden besproken hoe dit goed in de besluitvorming kan worden meegenomen. OMT advies gewenst.
- Mensen met beperking en hun begeleiders toevoegen.

Vragen/opmerkingen (2)

- Twijfel bij nieuwe uitzonderingen met het oog op betrouwbare overheid, moeilijk uitlegbaar. M'n bij sectoren die nu nog geen maxima kennen en straks wel. Hier wordt nog naar gekeken.
- Geen OMT advies tav OV bij 40% naar 100% bezetting.
- Wat doet het met de 'mindset' van de burger als alle sectoren weer open gaan?
- Evenementen? Er staat popconcerten bij, daar wordt meegezongen.
- Boodschap bij deze maatregel is van belang.
- Hoe in het najaar, als het weer slechter wordt. Nu mooie cijfers.
- Internationaal (vergelijking). MCC19 heeft dit punt specifiek op de agenda.
- Nadenken over naleving en handhaafbaarheid. OMT advies over aantallen vasthouden, ongeacht lobby van partijen.

Vragen/opmerkingen (3)

- 11.1
10.2g

4. Zorg voor kwetsbare personen

5. Financieel-economisch (EZK)

6. Caribisch gebied (BZK)

7. Internationaal

8. Programma Samenleving en Covid-19

9. Parlementair

10. Communicatie

Acties NKC

- Sanitair openbare ruimte (recreatie én sport)
- Toerisme: vliegen, Schiphol, buitenlanders naar Nederland, Nederlanders op vakantie
- Covid19-wet
- Publieksonderzoek naleving (resultaten in IAO vrijdag 12-6)
- Update 'Steffie': testen
- Voorbereiding communicatie 'van maatwerk naar generieke regels'

12. Rondvraag en sluiting

- Planning OMT volgt. 24 juni als beslisdatum blijft, kan zijn dat OMT meer ruimte nodig heeft.
- ACC-19 is vandaag MCC-19 volgende week
- NCC laat nog weten of IAO 12 juni doorgaat

Acties en afspraken IAO 11 juni (1)

Agendapunt 3. Luchtvaart

- Luchtvaart / vliegtuigen;

Nagaan of RIVM-advies geldt voor alle type vliegtuigen.

Actie: VWS, RIVM

- Handhaving op luchthaven:

[Redacted text]

10.2g

Actie: IenW, KMar

- Veiligheid van personeel:

Werkgevers zijn zelf verantwoordelijk voor veiligheid van eigen personeel en nemen dit op in protocol.

Mbt overheidswerknemers: nadere afstemming SZW, IenW, en o.a. Kmar.

Actie: IenW, SZW, KMar

Acties en afspraken IAO 11 juni (2)

Agendapunt 3. Alternatieve aanpak stappenplan

Aanvullingen op stappenplan tbv besluitvorming (**actie** NCTV):

- Extra check op uitlegbaarheid mbt opstellen van beperken maximalisatie van sectoren, waar voorheen geen maxima golden.
- Bezien of de knop van maximaliseren vanuit dashboard meegenomen kan worden voor regionale inzet.
- Aanvullen met personen met beperkingen en begeleiders.
- Evenementen/concerten; bezien of deze ook niet stemverheffing betreffen.
- Vergelijking internationaal meenemen in deze alternatieve aanpak.

Onderwijs

- Apart bespreken hoe onderwijs goed mee te nemen in besluitvorming.
Actie: OCenW, VWS, NCTV

Planning OMT-advies

- Vanmiddag 11 juni: NCTV informeert IAO-leden indien nieuwe agendapunten voor IAO van morgen, 12 juni.